

9A:3

Vid prövning av fastighetsägares avgiftsskyldighet för allmän avloppsanläggning har fastighetens behov av anordningar för avlopp bedömts som om fastigheten var bebyggd i enlighet med gällande byggnadsplan, oaktat byggnadsrätten inte utnyttjats. Fråga tillika om skälig och rättvis avgiftsfördelning.

E.A. ägde sedan år 1969 en fastighet belägen vid Östersjövägen i Höllviksnäs inom den del av Vellinge kommun som förut ingick i Rängs kommun. Fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för Vellinge kommuns allmänna va-anläggning. --- För det område som fastigheten ingår i har fastställts byggnadsplan. Enligt denna får fastigheten bebyggas med ett bostadshus. Bebyggelsen inom området är tät. Den består företrädesvis av fritidshus men inslaget av byggnader för helårsboende ökar starkt. -- Under år 1962 utbyggdes kommunens va-anläggning i Östersjövägen. I maj 1971 tillställde kommunen E.A. underrättelse om att förbindelsepunkt upprättats för fastighetens anslutning till vånätet och om förbindelsepunktens läge. Kommunen har därefter påfört E.A. engångsavgift för spillvattenavlopp med 4 000 kr enligt en av Rängs kommun 23.4.1970 antagen va-taxa, vilken trädde i kraft 1.6.1970.

E.A. yrkade i första hand att Va-nämnden måtte fastställa att hon inte var skyldig att för fastigheten bidra med avgift till kostnaderna för den allmänna avloppsanläggningen. I andra hand yrkade hon fastställt att engångsavgift för avlopp inte fick tagas ut annat än med belopp, som var väsentligt lägre än vad kommunen fordrat. Som grund för sin talan anförde hon: På fastigheten finns endast en oansenlig sommarstuga, byggd år 1928. Hon är bosatt utomlands och använder inte fastigheten. Den har inte nyttjats på flera år och dessförinnan endast under tre månader om året. Något behov av avlopp finns därför inte. Först vid en eventuell ny- eller ombyggnad på fastigheten kan sådant behov uppkomma och hon är då beredd att betala anslutningsavgift. - Av underrättelser från kommunen till fastighetens förra ägare, år 1963 framgår att fastställd anslutningsavgift för fastigheten då var cirka 720 kr. De grannfastigheter som anslöts till anläggningen åren 1963 - 1964 fick betala avgifter om cirka 750 kr. Avgiftsuttag med 4 000 kr för hennes del strider därför mot principen om skälig och rättvis avgiftsfördelning. Avgiften har beräknats på grundval av nuvarande kostnader för material och arbete. Kostnaderna måste ha varit lägre år 1962, då anläggningen utfördes. Om kostnaderna för 1962 års ledningsutbyggnad subsidierades, bör sådana subsidier komma även henne till godo.

Kommunen bestred E.A:s talan och anförde: Fastigheten har behov av avloppsanordningar. Åtminstone föreligger sådant behov med hänsyn till den byggnadsrätt som tillkommer fastigheten enligt byggnadsplanen. Behovet kan inte tillgodoses på bättre sätt än genom anslutning till kommunens anläggning. Avgiftsskyldighet har inträtt under maj 1971 i och med att E.A. underrättats om förbindelsepunktens läge. - Utbyggnaden av va-anläggningen i f d Rängs kommun har föranletts av att antalet permanentus ökats och sommarhusens standard höjts. Genom 1970 års va-taxa höjdes va-avgifterna i förhållande till vad som tidigare gällt. Taxan base-

rades på de faktiska kostnaderna för senare års utbyggnad av kommunens va-anläggning. Tidigare finansierades anläggningen till stor del med skattemedel, något som man, bl. a. på grund av det stora antalet sommarboende i kommunen, nu vill undvika. Utbyggnaden i Östersjövägen var för övrigt särskilt kostsam. Anläggningskostnaderna per fastighet uppgick där till 4 300 kr. – Kommunen har tidigare handlat med stor restriktivitet, när det gällt att ta ut anslutningsavgifter för fastigheter som inte faktiskt anslutits. Numera uttages avgifter, så snart kommunen gjort vad på den ankommer ifråga om ledningsdragning. Fastighetens förre ägare har uppmanats att låta ansluta fastigheten under den äldre, mycket lägre taxans giltighetstid men någon anslutning har dock inte kommit till stånd.

Va-nämnden yttrade:

E.A:s fastighet är bebyggd med ett bostadshus. Enligt fastställd byggnadsplan är fastigheten avsedd för bostadsbebyggelse. När det gäller att avgöra frågan om avgiftsskyldighet för ägare av sådan fastighet, skall - enligt vad som följer av grunderna för 9 och 10 §§ lagen (1970: 244) om allmänna vatten- och avloppsanläggningar - det behov av avloppsanordningar för fastigheten som enligt lagen utgör en förutsättning för avgiftsskyldighet bedömas såsom om fastigheten var bebyggd i enlighet med gällande plan. E.A:s fastighet skall följaktligen anses ha behov av avloppsanordningar och det är med hänsyn till fastighetens belägenhet och karaktären av omgivande bebyggelse uppenbart att detta behov inte kan tillgodoses med större fördel på annat sätt än genom den allmänna anläggningen. Vid sådant förhållande föreligger enligt nyssnämnda lagrum skyldighet för fastighetens ägare att betala avgift till huvudmannen för anläggningen.

Den i lagen föreskrivna avgiftsskyldigheten inträder, när fastighetsägaren mottagit föreskriven underrättelse om upprättad förbindelsepunkt, och skall bedömas efter den va-taxa som gäller då. När E.A. blev avgiftsskyldig, var 1970 års va-taxa tillämplig. Den föreskriver en engångsavgift om 4 000 kr för spillvattenavlopp. Det finns inte anledning antaga att beloppet är högre än vad som motsvarar fastighetens andel i kostnaderna för den fortlöpande utbyggnad av lokala rörnät som avgiften är avsedd att utgöra bidrag till. Frågan huruvida det av kommunen begärda avgiftsuttaget skall anses i övrigt vara förenligt med grundsatsen om skälig och rättvis avgiftsfördelning mellan fastigheterna är att bedöma på grundval av en jämförelse med vad som enligt 1970 års va-taxa uttages i engångsavgifter från övriga fastigheter inom anläggningens verksamhetsområde. Vid en sådan jämförelse framstår avgiftsuttaget icke såsom oförenligt med nämnda grundsats. Den omständigheten att - under äldre taxas giltighetstid - lägre avgifter uttagits för fastigheter i grannskapet föranleder inte till annat bedömande.

Vid angivna förhållanden och då inte heller i övrigt framkommit något förhållande som kan medföra att E.A. skall befrias från eller vinna nedsättning av den påförda avgiften kan hennes talan inte bifallas.

Va-nämnden ogillade E.A:s talan.

Beslut: 1975-02-05, BVA 6

Mål nr: VA 66/71

Rättsfall: RÅ 1964 ref 11

Litteratur: prop. 1970:118 s. 100 f, Körlof s. 56 f

Bouvin-Hedman s. 103 f